

sfk ssm

Budeme opravdu
kolonizovat Vesmir?

LE
HOLLAND
CHERCHE A

VF

1984

BIENVENUE DANS LA CONSTELLE
D'ORION, HOMMES
D'AILLEURS...

Musi autori sf take myslí?

HOLLAND AVAIT LA BOUCHE SÈCHE.

Znáte
F. Hodeho?

Všichni
voto Vám nabízíme - také povídky,

Země, jako knihu sf
zároveň jsou v literatuře
ZV 2011.

Nenechte
si ujet!

dovíte se
také o Robinsonech

TŘETÍ? čisto prave
racina!!

Obsah čísla :

J.Oléa: Fred Hoyle	strana 3
Knihy vědeckofantastického žánru v závodní knihovně HON	6
Neradostná vize budoucnosti + pár slov navíc	7
Hloupost pod mikroskopem	9
Robinzoni Země	14
F.J.Ackermann: Němá otázka	19
R.Norwood: Omnia triste	20

Vydává Kroužek přátel vědeckofantastického žánru a záhad při CZO SSM.

Vyšlo jako příloha informačního občasníku CZO SSM k.p. TOS Hostivař.

Sestavili M.Nejedlý, M.Martinková. Uzávěrka čísla 4.5.1984.

Neprodejné. Určeno pro vnitřní potřebu.

Sir Fred Hoyle, známý jako autor mnoha výborných vědeckých, populárně naučných i fantastických knih, je především vědcem. Jeho oborem je astronomie a jeho pozice mezi britskými, ale i světovými astronomy je více než pevná. Je spolutvůrcem hypotézy vysvětlující existenci vesmíru, hypotézy nazvané podle svých tvůrců Gold-Bondi-Hoyle.

Na rozdíl od dnes uznávaného "velkého třesku", vidí Hoyle existenci vesmíru v jiném principu. Nový "materiál" ke stavbě vesmírných těles je neustále tvořen v kosmických "pustinách". Nejprve se má objevit jako volný vodík, který se shromažďuje do hustých "mlhovin". V nitru těchto matečných mlhovin mají vznikat nové hvězdy a galaxie. Jelikož staré galaxie se smršťují, tyto nové zaplňují jejich místa. Znamená to, že ve vesmíru bude existovat stále konstantní počet galaxií a nikdy nebude existovat jakási vesmírná prázdnota.

Tato teorie ovšem nepřetržovala dlouho. V roce 1965 byla již překonána, když bylo objeveno záření, které bylo označeno jako pozůstatek "Big Bangu".

Dnes už 68-letý Hoyle opustil Cambridgeskou universitu a žije v klidu v malém domku v severní Anglii. Rozruch způsobil i nedávno vydanou, pěkně ilustrovanou polemickou knihou *The Intelligent Universe* (Inteligentní vesmír). Angus McPherson, který ji recenzoval pro londýnský *Mail on Sunday*, přestože ji uznává jako autoritu, předvídá, že jeho "široce pojaté teorie" jsou odsouzeny k potupě ze strany 99% jeho kolegů - vědců. Pro Hoylea to ovšem už není nic nového, už jeho vědeckofantastické knihy byly vědci přijímány se smíšenými pocity.

V předmluvě k nejslavnější z nich, Černému mraku (*The Black Cloud*), napsal: "Doufám, že se tento můj žert zalíbí mým kolegům - vědcům. Vlastně v této knížce není zase tak mnoho věcí, které by se nemohly stát."

Černý mrak byl poprvé vydán v roce 1957 a od té doby byl přeložen do řady světových jazyků. Bohužel ne do češtiny. Je to příběh o příletu neznámé mezihvězdné bytosti do Sluneční soustavy, kde ohrožuje život na Zemi. Zabývá se problémem, co se stane s obyvateli Země, když nastoupí výrazné klimatické změny. Podaří se někomu zachránit?

Skupina vědců ve středisku Nortonstove, které je všemožně vybaveno pro přežití, se snaží s tímto svébytným typem inteligence navázat kontakt. Po

třiceti čtyřech hodinách vysílání přichází první zpráva, je však bohužel nerozumitelná. Vědci se rozhodují, že tedy mrak naučí anglicky. Několik dalších dnů jsou vysílány lekce a pak se opět ozve mrak: "Informací je málo, posleďte další!"

Po zlepšení spojení se mrak opět ozývá:

"Poslední zprávy mi připadají trochu nejasné a šílené. Mám k vám mnoho otázek, ale o tom si promluvíme později. Při té příležitosti vás upozorňuji, že vaše zprávy ruší mé vysílání. Protože je vaše vysílačka velmi blízko, nemohu zachytit některé signály z mého nitra, které mne velmi zajímají. Dodávám vám tento kód. V budoucnosti ho vždy používejte. Utvořím elektronickou ochranu před vaším vysíláním, když použijete kód, rozhodnu se, jestli vás vyslechnu. Další zprávu ode mne očekávejte asi za 48 hodin."

Komplikovaný světelný systém na obrazovce zablikal a přišla další zpráva:

"Potvrďte, prosím, příjem kódu a schopnost používat ho."

Leicester nadiktoval následující odpověď.

"Váš kód jsme nahráli. Myslíme, že s ním umíme zacházet, ale nejsme si tím jisti. Potvrdíme to při dalším vysílání."

Poté byla asi desetiminutová přestávka. Pak přišla odpověď.

"Dobře. Na shledanou."

Situaci značně zhorší ovákový čin jedné z vlád, která proti mraku vyšle rakety s vodíkovými hlavicemi. Mrak se poté stává silou, která může rozhodnout o bytí i nebytí celých zemí, kontinentů, ale i Zeme jako takové. Rozhoduje se opustit Sluneční soustavu, i když zde původně chtel zůstat asi 50 let. Na otázku, proč je opouští, mrak odpovídá:

"Odpověď na vaši otázku lze těžko vyjádřit. Zdá se mi totiž, že spadá do oblasti, o které ani já ani vy nic nevíte. Při předchozích zprávách jsme omluvili o lidském náboženství. Zjistil jsem, že náboženství je vysoce nelogické a vy - asi také a tak jsem nemel důvod mluvit o tom s vámi. Zhruba lze říci, že konvenční náboženství, kterému věří velká množství lidí, je nelogické, protože vytváří objekty existující mimo vesmír. Protože ovšem vesmír zahrnuje vše, je jasné, že mimo něj nic existovat nemůže. Nápad, že "bůh" vytvořil vesmír, je absolutní nesmysl, který jste nejspíš přijali na základě analogie s tvořením strojů. Myslím, že až potud se mnou souhlasíte."

Je tu ale ještě mnoho dalších, tajemných otázek. Určitě jste uvažovali existuje-li nějaká inteligence vyspělejší než je vaše. Teď víte, že existuje.

Stejně tak i já přemýšlím o tom, je-li něco vyššího než jsem já. Pokud vím, ani v galaxii ani nikde jinde nic takového není. Ale existuje velké množství důkazů svědčících o tom, že tato inteligence odehrává v našem životě obrovskou roli. Naopak, jak jinak by se rozhodlo o tom, jak se má chovat hmota? Jak jsou vyjádřeny vaše fyzikální zákony? Proč právě tak a ne jinak?"

Mrak se tedy vydává pátrat po tajemstvích vesmíru, ale lidem vrtá hlavou, zdali nebude při jeho odletu ohrožen pozemský život. Mrak ovšem zanechává lidstvu dědictví, Kingsley - jeden z vědců - se ho snaží pochopit, ale marně, umírá. Mrak odlétá a Země se opět zabývá svými starými problémy.

Fred Hoyle napsal ještě několik knížek rodu science fiction, ale žádná z nich už nezískala tolik slávy jako Černý mrak. V dalším období života psal společně se svým synem Geoffry Hoylem, plodem jejich práce byla zejména kniha The Inferno, ve které lidstvo stojí opět tváří v tvář celoplanetární katastrofě.

Bohužel, žádná z Hoyleových knih nebyla u nás přeložena a pokud vím, žádná se nepřipravuje k zařazení do vydavatelských plánů. Je to škoda, protože naše široká čtenářská obec tak přichází o autora první třídy.

Jaroslav Olša, jr.

Anhaltova 41/987

169 00 Praha 6

KNIHY VĚDECKOFANTASTICKÉHO ŽÁNRU

V ZÁVODNÍ KNIHOVNĚ ROH

Dodatek - 2.část /N, P, S/

- 4447 **Nesvadba:** Bludy Erika N.
Kniha je spisovatelovou odpovědí na vlnu pseudovědy vyvolanou švýcarským hoteliérem E. von Dänikenem.
- 6516 **Nesvadba:** Minehava podruhé
V povídkách se vrchovatou merou projevuje autorova znalost psychologie dnešních lidí.
- 6018 **Nesvadba:** Řidičský průkaz rodičů
Vztahy mezi rodiči a dětmi a mezi sebou samými rozebírá spisovatel ve třech dalších povídkách.
- 2177 **Nesvadba:** Vynález proti sobě
Povídky z autorova prvního období tvorby na poli vědeckofantastické literatury.
- 6002 **Pacner:** Let na Mars 1998-99
Dokumentární příběh kosmického letu, jak by se mohl uskutečnit a probíhat v blízké budoucnosti.
- 6620 **Páral:** Pokušení A-ZZ
Skupina lidí se zúčastní důležitého setkání s představiteli jiné civilizace.
- 6557 **Pludek:** Nepřítel z Atlantidy
Známý autor historických románů předkládá svoji literární představu života a zániku bájně pevniny.
- 6582 **Pozemšťané a mimozemšťané**
Výber vědeckofantastických povídek různých autorů z různých zemí.
- 2324 **Souček:** Krotitelé ďáblů
Během pátrání po záhadné obludě je v poušti Gobi odhalena tajná japonská vědecká základna z doby světové války.

NERADOVNÁ VIZE BUDOUCNOSTI + PÁK SLOV NAVÍC

V současné době prožíváme období nebývalého technického pokroku. Úspěchy ve vědě i v její praktické realizaci nám dávají pocit všemocnosti. Domníváme se, že příroda je uzpůsobena tak, aby expanze poznání mohla pokračovat do nekonečna. Známé heslo "Co jeden člověk dokáže vymyslet, jiný uskuteční" dostává jiný obsah. Toť zní: "Dokážeme uskutečnit jakýkoliv výplod lidského mozku".

Není špatné, že sníme o hvězdách. Špatné je to, že se chováme, jako kdybychom je už ovládli. S klidným srdcem nerozumíme využíváme bohatství své planety a předpokládáme, že se situace nějak vyřeší. Vždy se přece nějak vyřešila! Jenomže my si zatím například ani teoreticky neumíme představit, jak k nám dopravovat euroviny z jiných hvězdných systémů (dokonce ani ně z planet naší Sluneční soustavy). Ekonomická náročnost takového tranzitu musí být fantastická. Představu hvězdného impéria se Zemí v čele proto považují za směšnou. Naše rodná planeta skutečně vesmírnou kosmonautikou vzdálené budoucnosti získá jen jedině: informace, a to ještě se značným zpožděním. Současná kladná bilance se změní ve vyloženě zápornou. Zeme bude kosmickými lety ne-návratně ztrácet energetické zdroje a deficitní prvotřídní materiály.

Neustále přehlízíme, že se pokroku docíluje za stále větších nákladů. Myslím, že mnohé projekty budoucnosti (teoreticky z fyzikálního hlediska možné) narazí na objektivní neuskutečnitelnost získání a soustředění potřebných prostředků. Předpokládám hraniční mez vývoje (stejně jako je objektivní absolutní pravda hranicí poznávání). Pokrok se nezastaví, ale bude na svém vrcholu přinášet stále méně podstatné změny. Víc ze sebe příroda nedá ani při sebevětší společenské poptávce.

Při psaní této stati se mi dostal do rukou článek Hovory o XXI. století, kde ing. Marcel Grün, vedoucí oddělení kosmonautiky Hvězdárny a planetária města Prahy, tvrdí: "... Navíc náročnost dalších cílů při dobývání vesmíru roste přímo geometrickou řadou, což si prognostici a autoři sci-fi literatury v padesátých a šedesátých letech jen těžko mohli uvědomit ..." Přitom stačilo tak málo: mít nohy na zemi a nepodléhat neuvážené všeobecné vlně optimismu. I dnes je to pro mnohé těžké.

Nefíkám, že lidský rod nepřekročí hranice naší soustavy. Jsem (někdo se teď podiví) optimista a tvrdím, že ano. Ale pro naši matičku Zemi to nebude

mít žádný ekonomický přínos. Rozumný život se bude přelévat z exploatovaných do panenských oblastí; vesmír je veliký. Každé vhodné místo jednou prožije svůj civilizační vzestup, vrchol i pád. Zavedení uzavřeného cyklu surovin jen tento proces zpomalí, ale nezastaví. (Uvědomme si, že my o tomto koloběhu v pozemských podmínkách teprve začínáme uvažovat a že jej uskutečníme stejně až ve chvíli, kdy nám jiná možnost nezbyde. Navíc nikdy nebude stoprocentní.)

Úmyslně jsem napsal o „přesídlování lidského rodu“ a ne o přesunu všech jedinců zanikající civilizace - tuto vizi nabízí našemu čtenáři Péter Lengyel, Erik Simon, Fredrik Brown aj. Vesmír bude (pokud vezmeme v úvahu mimozemšťany, tak již je) plný vznikajících, prosperujících i upadajících společností, jenž si navzájem nebudou moci nějak významně pomáhat. Vesmír bude protkáán pavučinou úzkých informačních kanálů (kosmos pro nezúčastněné bude zdánlivě mlčet), z kterých konečná rychlost přenosu udělá velice nepružnou záležitost.

Sníme o nadsvětelných rychlostech, nadprostorových skocích, využívání černých děr, intergalaktických civilizací. Nezaměňujme tyto sny se skutečností. Pokud nejsou teoreticky řádně podloženy a přesahují-li výhledové možnosti naší civilizace, nepočítejme s nimi. Nespoléhejme na zatím fungující skutečnost, že realizace našich tužeb je jen otázkou času, ničeho jiného. To to platí jen při určitých podmínkách, v počátku technického rozvoje.

Někdo jistě namítne, že příroda nemůže být k rozumu tak krutá, že nemůže svými zákony zabránit jeho volnému rozvoji. Ale ona může, protože tu není kvůli nám, aby plnila naše potřeby, není matkou starostlivě hýčkájící své děti. Žijme tím, co máme. Rozumně využívejme všechny zdroje. Buďme připraveni na převratné objevy budoucnosti, ale nežijme z jejich neexistujících přínosů již teď. V nejhorším případě o těchto problémech alespoň přemýšlejme.

G.C.

HLOUPOST POD MIKROSKOPEM

Jsou lidé, kteří ani tak hezky nepíší,
jako spíš umejí postřehnout módní rysy
každého desetiletí a století, až by i
čert uvěřil, že tak píšou od přírody.
Ať je jaká chce bouře, zkroucené slupky
plavou vždycky navrchu. Vždy mám raději
člověka, který píše tak, že se to může
stát módou, než takového, který píše,
jak je to v módě.

G.Ch.Lichtenberg

Než přistoupíme k bližšímu ohledání vlastního případu, chtěl by autor tohoto esku předeslat, že nemá v úmyslu pobouřit ortodoxní sciisty. Touží jenom po jediném - plně se vysmát konkrétní podobě hlouposti objevující se ve sci-fi. Proč tak činí, lze nejlépe ozřejmit následujícím citátem, jímž je úryvek z doslovu Jaroslava Veise k vynikající knížce Ondřeje Neffa "Něco je jinak". Prosím: "... trůfám si tvrdit, že lze napsat hezkou, avšak hloupou básně a ono se to - alespoň na první pohled - nepozná. Literární fantastika si tenhle přepych dovolit nemůže, v ní se každá hloupost prozradí okamžitě. Aby vůbec stála za víc než za myši zapištění, musí být chytré. Musí uvažovat a vymýšlet a nejen si vymýšlet. Jakkoliv je fantazie prostorem bez hranic a o n-rozměrech, neobejde se v něm autor bez respektování zákonitostí přírodních i společenských. To respektování ovšem neznamená pouhý dodržování - naopak, dobrá fantastika se všemi zákonitostmi diskutuje a často je i popírá. Nemá si dovolit jediný: neverit, ignorovat je."

O čem tedy půjde řeč? Rada z vás se nepochybně seznámila s tzv. reprezentativní antologií světové science fiction "Experiment člověk", která mimo jiné obsahuje i novelu italské pisatelky Gildy Musové. Zde začíná stopa první části našeho případu. Nejde ani tak o dílo jako celek, přestože by si vzhledem ke svým vynikajícím kvalitám zasloužilo odpovídající ocenění, ale jen o jedno jediné místočko, které je natolik šokující a přímo vzorově příkladné, jak bude ukázáno dále, že si zaslouhuje zvýšenou pozornost. Pro lepší názor-

nost si je ocitujeme: "Pod objektivem mikroskopu mu prošly stovky sklíček, analyzoval molekuly organických kyselin, už nakonec objevil neznámou organickou bází glukózy a heterodynamických kyselin nahrazující fosforovou skupinu. Zjistil, že molekuly kyseliny deoxyribonukleové neobsahují geny, jež jsou nositeli touhy a emocí."

Z výše uvedeného nelze sice určit míru, jakou se podílel tiskařský šotek, ale je možno vymezit hloupost, která se z citovaných řádků vyzývá vy- smívá čtenáři, jako by říkala: "Já jsem ta reprezentativní ukázka světové science fiction." Posuďme nyní, v čem je obsažena ona přinejmenším netaktnost vůči čtenáři.

Při pročítání první citované věty nezbyvá, než si představit příslušného hrdinu, jak poulí oči do okuláru klasického světelného mikroskopu a bůhvíjakým zázrakem je mu zjevována podrobná struktura analyzovaných molekul. Připustíme na okamžik, že autorka považovala za zbytečné unavovat čtenáře alespoň orientačním popisem přístroje a sama měla dokonalou představu o jeho funkci. Budiž. Proč však líčí takové podivuhodnosti, které jím lze spatřit?!

Autor tohoto spisku se ve vši skromnosti přiznává, že má vysokoškolské vzdělání v oborech chemie, mezi nimiž je zahrnuto i něco biochemie, ale nad popisovaným pouze žasl a ptal se sám sebe, zda je jeho chybou, že de facto neví, co tím mělo být řečeno. Poctivě se dozrává, že sáhl po několika učebnicích biochemie a mikrobiologie, aby se ujistil, že se nejedná jen o jeho neznalosti. Na základě toho pak naprosto souhlasí, že hrdina novely "objevil neznámou organickou bází", poněvadž terminus technicus heterodynamická kyselina je vskutku mimo otzór současného poznání, přestože popisuje něco, jak tvrdí autorka, co se naprosto běžné - ovšem v podobě tzv. fosforné skupiny - vyskytuje v lidské DNA. Pravda, ona fosforná skupina, která se podvedomě vybaví každému chemikovi, to zřejmě nebude, poněvadž ta by v DNA nepůsobila právě nejpříznivěji.

Dost možná, že by předvedené nestálo za takovou námahu, kdyby autor tohoto spisku nenarazil ve víkendové příloze MF č. 7 z 16. února 1984 v povídce Milana Šošky "Johan Sebastian Potok" na něco velmi podobného, ve své podstatě však ještě daleko tragičtejšího. Přistupme proto k druhé části našeho případu citováním příslušné inkriminované pasáže: "Pavel Dvorský zapnul speciální mikroskop. Jeden z té generace, která přišla bezprostředně po elektronových. Začalo se jich používat na sklonku tisíciletí a znamenaly v medicíně okamžitý převrat. Umožňovaly vidět pouhým lidským okem prakticky vše až do velikosti

části atomu. Dotva zasunul preparát na podložku, všiml si podivného jevu ... spoje mezi jednotlivými součástmi DNA kyseliny v jednom místě byly jakoby zjizvené. Jako by tam kdysi někdo něco vyoperoval, a pak tam zase vsunul a od té doby se jizva stále kopíruje."

To to už není ona rafinovaná netaktnost; je to provokace, poněvadž autor povídky jaksi automaticky považuje čtenáře za prostáčka. Pro tento závěr svědčí mnohé důvody.

Zastavme se nejprve opět u mikroskopu. Skoro kvetnate jsou vyličený jeho sice úžasné, ale jinak docela běžné možnosti, leč chybí aspoň zmínka o jeho principu. Spokojit se s tím, že se jedná o "speciální mikroskop ... z té generace, která přišla bezprostředně po elektronových" dost dobře v této souvislosti nestačí. Vždyť se musí samovolně naskytnout otázka, jaká je to vlastně "ta" generace přístrojů, které "znasazovaly v medicíně okamžitý převrat", když je celkem logické, že se v tomto případě jedná o pouhou aplikaci, již nutně předcházely rozsáhlý základní výzkum ve vědách fyzikálních, chemických a biologických. Nepřesná prognóza převratného objevu není ve sci-fi přece žádná katastrofa; jenže jaké stanovisko zaujmout k prostoduchému mlčení? Což o to, kdyby za ním alespoň nenásledoval popis tak očividných nesmyslů!

Z pouhého přečtení povídky se zřejmě nedovíme, co autora pudilo k tomu, aby se vydal tak naivně vyzbrojen a bez speciální mapy do kruhů pro něho tak vzdálených a žil přitom bláhově v domnění, že jeho slovu, poněvadž jsou napsána ve sci-fi díle, musí čtenář odevzdane uverit. Bylo by proto víc než záhodno zvedt, proč je přesvědčen, vidí-li "pouhým lidským okem vše až do velikosti částí atomu", že jakákoliv molekula vyhlídí jako její valenční model. Totiž jak jinak si vyložit líčení, že "spoje mezi jednotlivými součástmi DNA ... byly jakoby zjizvené"? Předstevoval si to snad tak, jako by vzal ostrý skalpel, přeřízal plastické tyčinky spojující jednotlivé různobarevné kulíčky znázorňující atomy, "něco vyoperoval, a pak tam zase vsunul", pečlivě zalepil, pokud možno epoxidovým lepidlem, a vytvořil tak perfektní "jizvy"? Nejspíš ano, poněvadž jiná vysvětlení nutně selhávají, neboť počítají aspoň se základními znalostmi o vzniku, vzhledu a povaze chemické vazby.

Z tohoto pohledu lze pak počínání autora povídky pokládat vakutku za značně drzou provokaci. Má tolik opovržlivosti, že popisuje něco, o čem nemá ani tu sebemenší fundovanou představu, jak o tom svědčí i duchaplné spojení "DNA kyselina", přestože je běžně známo, že DNA je zkratkou z desoxyribonukleová kyselina. Což o to, kdyby své mystifikace aspoň nakladl jako rozší-

řený obzor poznání v příštím tisíciletí. Toto je víc než troufalost! To je přímo pokus sdiskreditovat sci-fi! Kde jsou ty staré dobré časy, kdy psával svá díla faktograficky erudovaný Ludvík Souček!

A výsledky našeho šetření? Jsou podobné jako u známé pohádky o císařových nových šatech. Naše konkrétní podoba hlouposti ve sci-fi zůstává sprostě obnažená. Roucho z rádobyvědeckých termínů a obrátů je jen pouhopouhá kouřová clona, která však ani v nejmenším není s to zakrýt docela prostě: nevím, že nic nevím. Proč však něco takového tolerovat?!

- fraj -

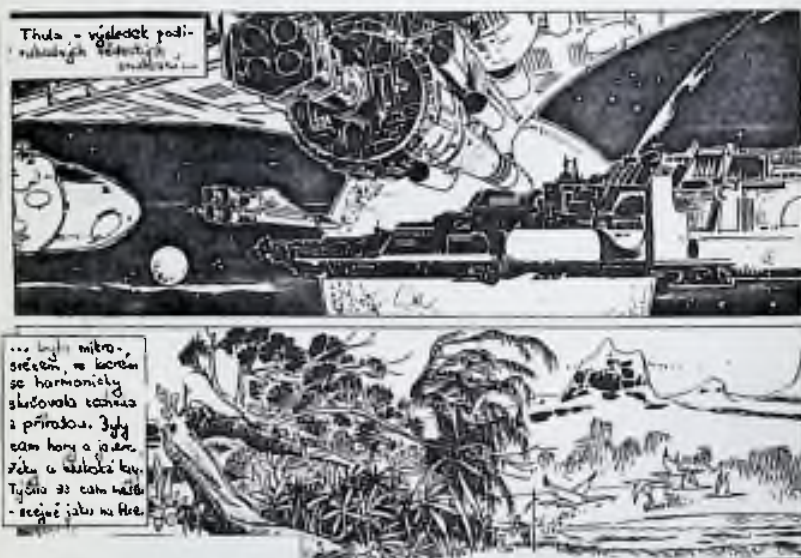
TAK SE NA NĚJ PODÍVEJTE! A KVŮLI TOMU SEM LETÍME
SVO SVĚTELNÝCH LET!

.....že prý nám dali soudek ohnivý vady, dvě deky a sekerku, když jim to všechno kolem necháme..."

ROBINZONI ZEMĚ

Je všeobecně známo, že žánr sci-fi je na Západě využíván v nestísných kreslených seriálech - comics, převážně velice nízké kvality. Takových seriálů je obrovské množství a drtivá většina z nich je vydávána z ryze komerčních důvodů. Přesto se i v comicsových seriálech může objevit zajímavá myšlenka, na kterou stojí za to čtenáře SF upozornit.

Takový je i seriál ve francouzském časopise "Pif" autorů R.Lecourexe a A.Fonta "Robinzoni Země". Na rozdíl od většiny ostatních seriálů se nedohrává v budoucnosti, ba ani v přítomnosti, ale v milióny let vzdálené minulosti - v období druhohor. Tehdy existovala ve vzdálené

galaxii na planete Axa vysoce rozvinutá civilizace, jejímž hlavním cílem byla péče o šťastný život všech jejích obyvatel. Když je Axa napadena vojsky krutého Zorky ze stejnojmenné planety (se jmény si autoři zřejmě hlavu příliš nelámali!), je agresor pomocí účinných silových po-

lí odražen a zajat. Axané se rozhodnou umístit Zorku s jeho vojáky na obežnici Thulu. Thula je obrovský satelit pokrytý skleněnou kupolí, na jehož území se rozkládají celá města, louky, lesy, řeky s dravou faunou i florou a hory a hlubokými jeskyněmi. V podzemí tohoto mikrosveta jsou umístěny mnohopatrové strojovny, sklady letacích přístrojů, energetická a řídicí centra.

Zorkané mají být na Thule převychováni několika vybranými pracovníky, mezi nimiž jsou i hlavní hrdinové seriálu - vědec doktor Orloz, jeho asistentka Lilya a technik Rodion. Zorkané mají přístup do

všech míst Thuly kromě řídicí centrály, chráněné silovým polem. Zorka však z historického muzea v hlavním městě uloupí stříelné zbraň, vychovatele zajme a přinutí obsluhu centrály, aby je vpustila dovnitř. Při ředění vojáků je však poškozen hlavní stabilizátor, satelit se odpoutává od obežné dráhy Axu a začne bloudit vesmírem. Pokouší se přistát na některých planetách, které potká, ale doktor Orloz předvede Zorkovi na chronoskopu - přístroji, jímž lze vidět do budoucnosti - brzký zánik těchto planet. S poslední zásobou energie přistane konečně Thula na planetě s dýchatelnou atmosférou - na Zemi. Odletet zpět však nemohou.

Zorka již sajator nepotřebuje a chce se jich zbavit. V noci před popravou jsou však strážci kýmisi zneškodneny a třem přátelům se podaří uniknout. Bloudí v thulských lesích. Ale i tu je Zorkovy přístroje málem dostihnou. Proto pod Kodionovým vedením sestoupí do strojovny a východem vycházejí z Thuly ven - do nehostinné pozemské krajiny, plné nebezpečí. V tu chvíli se objeví chlapec se znakem planety Zorka na prsou. Tanu - tak se jmenuje - se chtěl pomstít za smrt své matky, neboť krutý vládce ji usmrtil, když nesohlasila se Zorkovými činy. Proto Tanu zneškodnil strážce, což by Axanás, neschopný zabít člověka, nikdy nedokaznil, a pomohl zajatcům k útěku.

Velké část seriálu se pak zabývá příhodami a dobrodružstvími našich přátel na divoké planetě - na Zemi v jurské době. Jsou ohrožováni divokými zvířaty, musí se skrývat v jeskyni. Jsou téměř dostiženi Zorkovým letadlem, to však havaruje a pilot je zabít. Jelikož Tanuova zbraň byla zničena, vydá se Kodion ukořistěným letadlem s nasazením života do Thuly. Klimatizačním zařízením pronikne do strojovny satelitu, narazí tam na své zajaté druhy a ujistí je, že on i jeho přátelé dosud žijí. Vzápětí však musí uprchnout, ve rvačce se strážcem

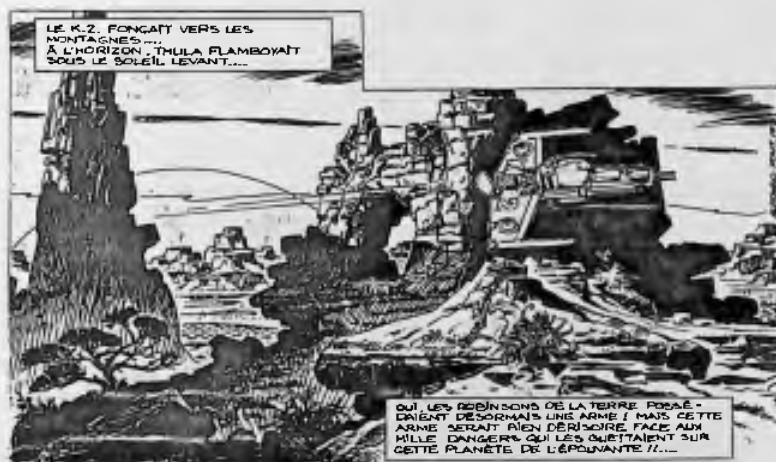
vsak ukořistí dezintegrační zbraň, kterou se budou noci bránit divokým šelmám.

Brzy nato však Kodion havaruje s letadlem do písčných dun. Jen tak-tak se s Tanuovou pomocí s Lilyou zachrání, letadlo je však ztraceno. Aby ukořistili nové, vydají se znovu do Thuly, tentokrát všichni čtyři. Propláží se pod zónou chráněnou dezintegračními paprsky a vniknou do Thuly. Když se vyvezou výtahy ze strojovny na území satelitu, jsou svědky obrovského ohňostroje, kterým Zorka oslavuje výročí svého převratu v Thule. Doufají, že tohoto svátku využijí, aby se ve skladisti zmocnili nového letadla. Přesto jsou Kodion s Tanuem zpozorováni a jejich letadlo je pronásledováno. Tešné před jeho zničením díky rukavicím poháněným tryskovým motorkem Kodion i Tanu z letadla vylétnou a připojí se ke svým druhům, kteří je čekají u řeky.

Po dlouhé cestě na území Thuly, kdy jsou všichni opět málem dopadeni, narazí čtyři přátelé v jeskyni Křišťálových hor na část Zorkových vojáků - Digitrů (vyhlízejí spíše jako opice, ale jsou inteligentní!), kteří odmítli tyranovi sloužit. Dozvědí se od nich, že mimo Thulu uprchli i další lidé. Aby byli schopni je najít, vydá se doktor Orloz a Kodion v uniformách dvou strážců, jež Tanu z-

neškodnil, do Paláce budoucnosti, aby na chronoskopu vyčetli budoucnost svou i ostatních lidí v Thule a tím zjistili místo, kde se uprchlíci zdržují. Zatím však jeden z umírajících strážců v jeskyni upozorní Zorku vysílačkou na dva falešné Zorkany a prozradí polohu jeskyně. Doktor s Rodionem zjistí

co potřebují, jsou však vzápětí napadeni a jen díky všeobecnému zmatku se jim opět podaří uniknout a ukořistit letadlo. Zatímco letí k přátelům, očekávají je tito před jeskyní. To jim zachrání život, neboť Zorka vyšle automatickou raketu, která vnikne do jeskyně Digitrů a výbuchem všechny usmrtí.

Čtyři přátelé vědí, že musí z Thuly opět uniknout a připojit se k uprchlíkům. Aby od sebe odlákali pozornost, odešle Rodion letadlo automaticky nad území Thuly a nechá je zničit Zorkovými lidmi. Potom všichni sestoupí do nejhlubší strojovny, vrhačem antihmoty vyhloubí sondážní otvor do hloubky a výtahem sjezdou až k ponorné řece, která vytéká na povrch mimo území Thuly. Po

boji s nestvůrnou bytostí vyplují na povrch a plují po řece. U vodopádu najdou hledané uprchlíky a přidejí se k nim.

Jeden ze strážců ve strojovně však stačil ohlásit jejich útěk Zorkovi. Ten vysílá vojáky, aby sledovali každý krok čtveřice. Tři Zorkoví vojáci jsou však díky obrovským vázkám, jejichž žihadlo svou obět okamžitě usmrtí, zajati vzbouřenci.

Vzbouřencům se nakonec podaří zmocnit se nejdokonalejšího prototypu supermoderní vesmírné lodi s perfektním útočným i obranným vybavením a hodlají Thulu dobývat z vesmíru, i když vědí, že zničením krytu Thuly budou odsouzeni k doživotnímu pobytu na Zemi bez možnosti návratu na Axu. V okamžiku útoku se

však průhledná kopule sama rozevře a když užaslí cestovatelé přistanou na území hlavního města a vystoupí z lodi, přivítají je jejich zajatí druhové, kteří čekali jen na vhodný okamžik a po dlouhé a pečlivé přípravě nyní sami tyrana svrhli. Vojáci byli zneškodnění a Zorka z Thuly uprchl.

Jako v každém seriálu nakonec všechno dobře dopadne (jinak to přece ani nejde!) - Modion se ožení s Lilyou, Axané opraví poškozené stroje a doplní energii, a jednoho dne se Thula plavně vznese a odlétá na Axu se všemi jejími obyvateli, mezi nimiž ovšem nesmí chybět ani odvážný Tanu.

Jediným svědkem odletu Thuly ze Země je Zorka, který v krutých podmínkách na naší planetě zešílel. A tak se po milionech let nikdo nikdy nedozví, že na Zemi kdysi přistál celý mikrosvět z kosmu i se svými obyvateli a opět odlétl ke hvězdám ...

NĚMÁ OTÁZKA

Forrest J. Ackermann

Dvojhlavku trápil stále týž problém.

"Mohu věřit," breptal rozšτεpeným jazykem, "že by Človek stvořil Mutanta k obrazu svému?"

Ten v příšeří ho neuznal za hodna odpovědi. Od steny se odpoutala druhá mutantova hlava. Odpověděla, jako by měla na jazyku hlas, měla totiž dva jazyky: "A co když náš Adam, syn Človeka, stvořil Adamovou bombou?"

První hlava si odpovídala samu.

"Té povídačce s bombou vůbec nevěřím. A co ty, Cizince?"

Cizinec neodpovídal. Proč, to se nedalo jednoznačně říci, neboť v jeskyni byla tma.

Dvojazyk pokračoval:

"Kdyby Človek stvořil Mutanty k obrazu svému, musel by být mnohotvárný. Jedna část by musela být dvojhlava, aby se podobala nám, další by se opět musela podobat našim siamským sestrám, další by musela být jako Valikoule, další jako Osmiručka, kterého jsme potkali minulý týden, další jako Stonoh a ta poslední jako náš bratranec Strupoun. Pak by Človek musel být zrůda. Souhlasíš, Cizince?"

Cizinec se v hlubinách sklepení lehce pohnul, avšak z místa, kde se nacházel, se nic neozvalo. A tak skončila tato filosofická rozprava 1900.století.

O něco později vklouzly do jeskyně měsíční paprsky, stydlivé rozrážející mraky, jako by se baly toho, co by mohly odhalit. Vlnivé světlo se váhavo blížilo k zrudnému tělu Dvojhlavky a nakonec se rozhodlo osvětlit mutantu celého. Možná, že to byl přelud, zdálo se však, že tvář Človeka zobrazená v úplňku se ztratila. Nikdo to nepoznal, protože nebylo na Zemi Človeka, který by to řekl.

Paprsky zvolna postupovaly, až ukázaly druhého mutantu. A tu bylo jasné, že Cizinec odpovědět nemohl. Spíš by se mělo říci: bylo by to jasné ... kdyby tam byl člověk, který by ten výjev sledoval vlastníma očima.

Pro Dvojhlavku to zůstalo záhadou. I když byl očima štedře obdařen - pro přesnost: měl jich šest - měl oči albinaky bílé a jejich ovály byly bez pano-

nek, jakoby z rybího rosolu, nemely funkci. Dvojhlavka byl od narození slepý.
A Cizinec byl odsouzen k mlčení, protože ...

Mutanti mají zkrátka takové přelováky: "Lepší dvě hlavy než žádná ..."

Přeložil J.N.Hlavička.

Après ... (ant.); Narobout, Verviers 1970.

OMNIA TRISTE

Rick Norwood

Rudolf Kent si zapálil doutník, hluboce vtáhl, když tu náhle dým, který se vznášel od odhozené zápalky, se změnil v Génia. Génius byl malý, nevýrazný človíček, oblečený pouze do turbanu a bederního pásu. Po turecku se posadil na popelník.

"A třetí přání?" zeptal se.

Rudolf Kent, který Génia viděl poprvé v životě, se zakousl do doutníku a naklonil se, aby si ho lépe prohlédl.

"Dobrá, nechám se ošidit. Proč mi nabízíš třetí přání, když jsem ještě nefekl své první?"

"Řekl, ale nepamatuješ si to. Druhým přáním jsi zrušil skutky prvního a vše se vrátilo do doby, než jsem ti nabídl splnění tří přání."

"Jinak řečeno - mám jen jedno přání. Cítím v tom nějaký podvod."

"Měl bys být rád i tomu. Neobjevuji se každému. A pospěš si. Ztratil jsem s tebou už dost času."

"Nevěřím tomu všemu," řekl Rudolf, "ale pokračujme v zábavě. Chci, aby za mnou šlely ženy."

Génius pokynul hlavou a vstal.

"Je to směšné," řekl, "ale tvé první přání bylo úplně stejné."

Přeložil Jaroslav Olša.

Kroki w nieznanie, tom V; Warszawa, Iskry 1974.